

DYREKTYWA RADY 2013/43/UE

z dnia 22 lipca 2013 r.

zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, w zakresie fakultatywnego i tymczasowego stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych towarów i usług podatnych na oszustwa

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 2006/112/WE ⁽³⁾ stanowi, że każdy podatnik dokonujący podlegającej opodatkowaniu dostawy towarów lub świadczenia usług zobowiązany jest do zapłaty podatku od wartości dodanej (VAT). W przypadku transakcji transgranicznych i w stosunku do niektórych krajowych sektorów o wysokim stopniu ryzyka przewidziano jednak przesunięcie obowiązku zapłaty VAT na osobę, na rzecz której dokonywana jest dostawa towarów lub świadczona jest usługa (mechanizm odwrotnego obciążenia).
- (2) Ze względu na poważny charakter oszustw dotyczących VAT należy zezwolić państwom członkowskim na tymczasowe stosowanie w odniesieniu do dostaw pewnych kategorii towarów i usług, mechanizmu, zgodnie z którym obowiązek zapłaty VAT zostaje przeniesiony na osobę, na rzecz której dokonywana jest podlegająca opodatkowaniu dostawa towarów lub świadczona jest podlegająca opodatkowaniu usługa, włącznie z sytuacją, gdy te kategorie towarów i usług nie są wymienione ani w art. 199 dyrektywy 2006/112/WE ani nie są przedmiotem szczególnych odstępstw przyznanych państwom członkowskim.
- (3) W tym celu w 2009 roku Komisja przedstawiła wniosek, w którym wyszczególniono pewne towary i usługi, do których w ustalonym okresie można by stosować mechanizm odwrotnego obciążenia. Rada opowiedziała się za podzieleniem wniosku i przyjęła dyrektywę Rady 2010/23/UE ⁽⁴⁾, której zakres ograniczono jednak wyłącznie do pozwoleń na emisję gazów cieplarnianych,

ze względu na to, że skala oszustw w tym sektorze wymagała natychmiastowej reakcji. Jednocześnie Rada podjęła polityczne zobowiązanie do kontynuowania negocjacji w sprawie pozostałej części wniosku Komisji.

- (4) W tym czasie oszustwa odnotowano w innych sektorach, a zatem do zawartego w pozostałej części wniosku Komisji wcześniej określonego wykazu towarów i usług, do których mógłby mieć zastosowanie mechanizm odwrotnego obciążenia, należy dodać kolejne towary i usługi. W szczególności, oszustwa występują w związku z dostawami gazu i energii elektrycznej, świadczeniem usług telekomunikacyjnych, dostarczaniem konsoli do gier, tabletów i laptopów, dostawami zbóż, roślin przemysłowych (w tym nasion oleistych i buraków cukrowych) oraz metali surowych lub półwyrobów metalowych, w tym metali szlachetnych.
- (5) Wprowadzenie mechanizmu odwrotnego obciążenia w odniesieniu do tych towarów i usług, które zgodnie z ostatnimi doświadczeniami są szczególnie podatne na oszustwa, nie może, w przeciwieństwie do jego powszechnego stosowania, mieć negatywnego wpływu na podstawowe zasady systemu VAT, takie jak płatności cząstkowe.
- (6) Ten wcześniej określony wykaz, z którego państwa członkowskie mogą dokonać wyboru, należy ograniczyć do dostaw towarów i świadczenia usług, które zgodnie z ostatnimi doświadczeniami są szczególnie podatne na oszustwa.
- (7) Stosując mechanizm odwrotnego obciążenia, państwa członkowskie mają swobodę w zakresie określania warunków jego stosowania, w tym ustalania progów, kategorii dostawców lub odbiorców, do których niniejszy mechanizm może mieć zastosowanie, oraz częściowego stosowania tego mechanizmu w poszczególnych kategoriach.
- (8) Ze względu na to, że mechanizm odwrotnego obciążenia jest środkiem tymczasowym stosowanym w oczekiwaniu na rozwiązania ustawodawcze dotyczące dłuższego okresu, tak by system VAT stał się bardziej odporny na przypadki oszustw związanych z VAT, mechanizm odwrotnego obciążenia, określony w art. 199a dyrektywy 2006/112/WE powinien być stosowany jedynie przez ograniczony okres.
- (9) Aby zagwarantować możliwość stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia przez okres wystarczająco długi, by zapewnić jego skuteczność i umożliwić późniejszą ocenę, należy przedłużyć przewidziany obecny okres ustalony na 30 czerwca 2015 r. Podobnie należy przesunąć okres oceny oraz datę, do której należy zgłosić zmiany w oszustwach podatkowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 341E z 16.12.2010, s. 81.

⁽²⁾ Dz.U. C 339 z 14.12.2010, s.41.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 2010/23/UE z dnia 16 marca 2010 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie fakultatywnego i tymczasowego stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych usług podatnych na oszustwa (Dz.U. L 72 z 20.3.2010, s. 1).

- (10) W celu umożliwienia wszystkim państwom członkowskim stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia, opisanego powyżej, konieczne jest wprowadzenie odpowiedniej zmiany do dyrektywy 2006/112/WE.
- (11) Ponieważ cel proponowanego działania, mianowicie walka z oszustwami związanymi z VAT przy zastosowaniu tymczasowych środków stanowiących odstępstwo od obowiązujących przepisów unijnych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, a możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodne z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2006/112/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2006/112/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 193 odesłanie do „art. 194–199” zastępuje się odesłaniem do „art. 194–199b”;
- 2) w art. 199a wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „Państwa członkowskie mogą do dnia 31 grudnia 2018 r. i na okres co najmniej dwóch lat postanowić, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik, na rzecz którego wykonywana jest dowolna usługa lub dostarczany dowolny towar spośród poniżej wymienionych.”;
- b) w ust. 1 dodaje się litery w brzmieniu:
- „c) dostawa telefonów komórkowych, będących urządzeniami wyprodukowanymi lub przystosowanymi do użytku w połączeniu z licencjonowaną siecią, wykorzystujących określone częstotliwości, niezależnie od tego, czy mogą one być wykorzystywane do innych zastosowań;
- d) dostawa układów scalonych, takich jak mikroprocesory i jednostki centralne, przed ich zainstalowaniem w wyrobach przeznaczonych dla użytkownika końcowego;
- e) dostawy gazu i energii elektrycznej na rzecz podatnika-pośrednika, zgodnie z definicją w art. 38 ust. 2;
- f) dostarczanie certyfikatów dotyczących gazu i energii elektrycznej;
- g) świadczenie usług telekomunikacyjnych, zgodnie z definicją w art. 24 ust. 2;
- h) dostawy konsoli do gier, tabletów i laptopów;
- i) dostawy zbóż i roślin przemysłowych (w tym nasion oleistych i buraków cukrowych), które w niezmiennym stanie zwykle nie są przeznaczone do konsumpcji ostatecznej;
- j) dostawy metali surowych lub półwyrobów metalowych (w tym metali szlachetnych), inne niż te, o których mowa w art. 199 ust. 1 lit. d), o ile nie są objęte procedurą szczególną dotyczącą towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków na mocy art. 311–343 lub procedurą szczególną dla złota inwestycyjnego na mocy art. 344–356.”;
- c) dodaje się ustępy w brzmieniu:
- „1a. Państwa członkowskie mogą określić warunki stosowania mechanizmu, o którym mowa w ust. 1.
- 1b. Stosowanie mechanizmu przewidzianego w ust. 1 do dostaw wszelkich towarów lub usług wymienionych w lit. c)–j) tego ustępu jest uzależnione od wprowadzenia właściwych i skutecznych obowiązków sprawozdawczych dla podatników dostarczających towary lub usługi, do których ma zastosowanie mechanizm, o którym mowa w ust. 1.”;
- d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Wraz z wprowadzeniem mechanizmu, o którym mowa w ust. 1 państwa członkowskie powiadają Komitet ds. VAT o stosowaniu takiego mechanizmu i przekazują temu komitetowi następujące informacje dotyczące:
- a) zakresu środka wdrażającego mechanizm, wraz z rodzajem oszustwa i jego charakterystyką, oraz zawierające szczegółowy opis środków towarzyszących, włącznie z obowiązkami sprawozdawczymi nakładanymi na podatników i wszelkimi środkami kontroli;
- b) działań podjętych w celu poinformowania stosownych podatników o wprowadzeniu tego mechanizmu;
- c) kryteriów oceny umożliwiających dokonanie porównania oszustw podatkowych w odniesieniu do towarów i usług wymienionych w ust. 1 przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu, oszustw dotyczących innych towarów i usług przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu, jak również każdego wzrostu liczby innego rodzaju oszustw przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu;
- d) daty wejścia w życie i okresu stosowania środka wdrażającego mechanizm.”;

e) w ust. 3 akapit pierwszy, zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Na podstawie kryteriów oceny określonych w ust. 2 lit. c) państwa członkowskie stosujące mechanizm, o którym mowa w ust. 1 przedstawią Komisji sprawozdanie nie później niż w dniu 30 czerwca 2017 r.”;

f) w ust. 3 akapit pierwszy, lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wpływu na oszustwa podatkowe w związku z dostawami towarów lub świadczeniem usług objętych środkiem;”;

g) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Każde państwo członkowskie, które wykryło na swoim terytorium zmiany trendów w oszustwach podatkowych dotyczących kategorii towarów lub usług wymienionych w ust. 1 po wejściu w życie niniejszego artykułu w odniesieniu do takich towarów lub usług, przedłoży Komisji sprawozdanie na ten temat nie później niż w dniu 30 czerwca 2017 r.”.

5. Przed dniem 1 stycznia 2018 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólne sprawozdanie oceniające na temat skutków mechanizmu, o którym mowa w ust. 1 w zakresie zwalczania oszustw.”.

Artykuł 2

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Niniejszą dyrektywę stosuje się do dnia 31 grudnia 2018 r.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 lipca 2013 r.

W imieniu Rady
C. ASHTON
Przewodniczący